

2 mei 1962

U 4711/62 - C 46 - P1/PS9.

GEHEIM

FA 10324/49.

Land: Katalonië.

Onderwerp: De christen-democraten in Katalonië.

Referenties:

Datum van waarneming: Tweede helft april 1962.

Bron: Betrouwbaar.

Opmerkingen:

Mede verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

GEHEIM

Katalonië

DE CHRISTEN-DEMOCRATEN IN KATALONIE

De christen-democratische Katalanen bezitten in Barcelona en omstreken circa 1500 militante leden en vele sympathisanten, op wie zij kunnen steunen. De bevolking is zeer sterk anti-FRANCO, de arbeiders zijn bijna geheel links, meer socialistisch dan pro-Moskou-communistisch. De clerus in de hoogste regionen is pro-FRANCO, in de lage regionen, d.w.z. de jonge clerus, geheel anti-FRANCO. De christen-democraten hebben een probleem wat dit betreft. Zoalé de Amerikaanse ambassadeur uit de EISENHOWER-regering was ook de laatste nuntius zeer pro-FRANCO. Zij waren hier bijzonder over ontstemd. Nu is de nuntius kardinaal geworden en gaat voorgoed naar Rome. Alles hangt nu daarvan af, dat er een nuntius komt, die niet zo openlijk FRANCO steunt. De democraten menen, dat het recht van Spanje om de bisschoppen voor benoeming aan Rome voor te stellen afgeschaft dient te worden.

De christelijke vakbeweging (VANISTENDAEL) heeft sinds een jaar een gemeenschappelijke commissie met het IVVV opgericht om te strijden voor vakbewegingsvrijheid in Spanje. In dit verband heeft VANISTENDAEL nu reeds twee christelijke vakbestuurders in Spanje zelf (streek Barcelona) vrijgesteld, Spanjaarden, die binnen Spanje de christelijke vakbeweging organiseren en door het ICV worden betaald.

De christen-democraten zijn van mening, dat het een groot nadeel voor de anti-FRANCO-groepen zou zijn, indien Spanje zonder meer lid van de E.E.G. zou worden. De Spaanse regering is er zeer bij geïnteresseerd en wel om twee redenen:

GEHEIM

GEHEIM

- 1) de economische vooruitgang van Europa zou Spanje nieuwe moeilijkheden geven;
- 2) Spanje heeft deze Europese erkenning als sterke politieke steun aan het regime nodig.

Juist wegens punt 2) zijn de anti-FRANCO-groepen zeer tegen de onvoorwaardelijke toelating van Spanje tot de E.E.G. en zij weten, dat sterke economische kringen in Duitsland op toetreding van Spanje aandringen.

In Barcelona hebben de liberalen, de sociaal-democraten en de verschillende christen-democraten regelmatig onderling contact. Zij menen, dat het de bedoeling van FRANCO is de verantwoordelijkheid voor een "neen" op de Westelijke democraten te werpen en daarmee in het binnenland de schuld voor de nadelige Spaanse isolatie op de anderen te kunnen schuiven. Daarom is het volgens hen noodzakelijk, dat de Zes duidelijk laten uitkomen: Spaanse deelneming, ja, als Spanje democratisch wordt en dit ook concreet bewijst.

De democraten in Barcelona geloven, dat de situatie hun uit de hand kan lopen, als het huidige regime nog lang voortduurt. De jonge studenten en de jonge clerus worden ongeduldig (een centrum van anti-FRANCO-gevoelens is het oude Benedictijnen-klooster in de rotsen van Monserrat, ca. 1000m boven en ca. 40 km buiten Barcelona). Deze jongeren koesteren meer en meer revolutionaire opvattingen, zodat sommigen van mening zijn, dat bij een abrupte wijziging van het regime (plotselinge dood van FRANCO) een nieuwe burgeroorlog onvermijdelijk is.